

Työn tulevaisuuden näkymiä

Osaallistuin 14.—16. 10. 1987 Münchenissä pidettyyn tuotavuutta ja työn tulevaisuutta käsittelevään konferenssiin.

Rinnakkaisia esitelmiä oli todella paljon, joten saatoin seurata vain joitakin niistä. Valitsin lähinnä teknologian muutoksiin ja liikkeenjohdon työhön liittyneet esitelmät. Tosin kuuntelemisani puheenvuoroissa tuotiin selvästi esille, että muutoksiin liittyvät ongelmat vaativat eri osa-alueisiin paneutuneiden tutkijoiden ja myös käytännön eri sektoreiden edustajien tiivistä ja vilkasta yhteistyötä.

Teknologian kehittämisessä nähtiin tulevaisuudessa vaadittavan yritysten välisiä yhteistyöverkostoja, koska ke-

hittämisen kustannukset aiheuttavat, että yksi yritys voi keskittyä vain tietyn lohkon kehittämiseen. Työvoimaa aja-

rimpana tulevaisuuden ongelmana pidettiin työttömyyden lisääntymistä erityisesti Euroopassa. Toiseksi keskusteltiin mahdollisuuksista iiajentaa osa-aikatyön käyttöä naisten osuuden kasvaessa työvoimassa.

Työvoiman kvaalifikaatioihin liittyvät esitelmät eivät sisältäneet varsinaisesti mitään uutta. Sen sijaan mielenkiintoisena pidin keskusteluja, joissa pohdittiin ammattiyhdistysliikkeen tulevaisuutta. Yleisesti oltiin sitä mieltä, että koulutustason noustessa on etsittävä uusia osallistumismuotoja yrityksissä, joiden tuloksena saattaa syntyä myös täysin nykyisistä poikkeavia osallistuvia johtamisjärjestelmiä.

Suurimmat muutokset, joiden ennakoitiin tapahtuvan jo tällä vuosisadalla, liittyvät liikkeenjohdon työhön. Liik-

keenjohdon merkitystä muutosten välittäjänä ja hallitsijana korostettiin eri yhteyksissä. Perimmäisenä ongelmana pidettiin kaaoksen hallintaa, asemaa työvoiman ja ulkopuolisten voimien välillä ja yritysten yhteiskunnallisen vastuun lisääntymistä.

Konferenssi oli mielenkiintoinen ja antoisa, koska osallistujina oli sekä tutkijoita, teollisuusyritysten johtajia että tutkimuslaitosten henkilöstöä. Erilaisia käytännön ratkaisuja esitettiin paljon sekä Euroopasta että Japanista, josta oli useita osallistujia.

Esitelmistä jäi ainakin minulle varovaisen pessimismin sävyttämä kuva teknologian kehityksen aiheuttamista seuraamuksista. Tärkeänä pidettiin ilmeisesti liikkeenjohdon työhön liittyvää tutkimusta, sillä liikkeenjohdon merkitystä työn tulevaisuutta ajatellen korostettiin ehkä eniten.

Annikki Tikka